

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук

К а ф е д р а ж у р н а л і с т и к и

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до виконання курсової роботи
з дисципліни
«Методика журналістської творчості»**

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 061 «Журналістика»

Київ 2024

Укладач:

І.І. Каліна, доктор економічних наук, професор кафедри журналістики
Навчально-наукового інституту психології та соціальних наук

Затверджено на засіданні кафедри журналістики
Протокол № 2 від 18 вересня 2024 р.

Каліна І.І.

Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни
«Методика журналістської творчості» для здобувачів першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 061 «Журналістика». – К.,
ННПСН, 2024. – С. 16.

ЗМІСТ

	Стор.
Вступ.....	4
1. Вибір теми і об'єкта дослідження.....	4
2. Опрацювання літературних джерел.....	5
3. Збирання і обробка фактичного матеріалу.....	6
4. Написання тексту, оформлення курсової роботи.....	7
5. Порядок виконання курсової роботи.....	7
6. Подання і захист курсової роботи.....	9
7. Список рекомендованої літератури.....	11
Додатки.....	14
<i>Додаток А</i>	14
<i>Додаток Б</i>	15

ВСТУП

Згідно з навчальним планом дисципліни «Методика журналістської творчості» здобувачі виконують курсові роботи. Виконання курсової роботи є формою контролю засвоєних здобувачами знань, яка дозволяє систематизувати та поглибити здобуті знання, творчо застосувати їх у вирішенні конкретних задач, розвинути навички самостійної роботи.

Методичні рекомендації мають на меті надання допомоги здобувачам у виконанні самостійної письмової роботи і містять основні вимоги, які висуваються до змісту та оформлення курсової роботи, організації виконання, порядку захисту та оцінювання.

Курсові роботи, які подаються після встановленого терміну, кафедра не приймає. Не приймаються і повертаються для усунення недоліків роботи з порушенням зазначених вимог.

Виконані на належному рівні курсові роботи допускаються до захисту. Процес підготовки і захисту курсової роботи полягає у виконанні наступних основних етапів:

- 1) вибір теми і визначення змісту роботи;
- 2) підбір і ознайомлення з літературою по темі;
- 3) складання плану;
- 4) теоретичні аспекти або систематизація, обробка і аналіз зібраного по підприємству матеріалів в поєднанні з матеріалами з літературних джерел;
- 5) написання тексту;
- 6) перевірка;
- 7) захист.

Курсові роботи з «Методики журналістської творчості» пишуться на базі використання літературних джерел і практичних матеріалів рекламних підприємств, фірм, товариств.

1. ВИБІР ТЕМИ І ОБ'ЄКТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Здобувач повинен розробити самостійну тему або вибрати будь-яку тему з рекомендованих на свій розсуд (Дод. А). За погодженням з керівником він може зупинитися на темі, яка не входить в перелік курсових робіт.

Разом із вибором теми визначається об'єкт, на матеріалах якого буде виконуватися робота, предмет, мета тощо. Це повинно бути підприємство будь-якої форми власності, яке є юридичною особою і має самостійну звітність. Діяльність цього підприємства повинна створювати можливість інформаційного забезпечення дослідження обраної проблеми

2. ОПРАЦЮВАННЯ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ І СКЛАДАННЯ ПЛАНУ

Відповідно до передбачуваної теми здобувач самостійно або за рекомендацією керівника добирає літературні джерела (книги, брошури, статті, інформація мережі Internet та інше) й відповідні нормативні документи і складає проект плану, який обговорює з керівником.

План має передбачувати питання, які розкриють зміст теми. В складанні плану не може бути шаблону але є окремі загальноприйняті вимоги, які слід відображати в плані.

Орієнтовний план – схема структури та обсягу курсової роботи пропонується в табл. 1.

Таблиця 1

План-схема структури курсової роботи

№ розділу	Розділи плану	Підпитання плану (пункти)	Обсяги у сторінках (не менше)	Короткий зміст (про що буде написано)
	Вступ		2-3	Актуальність теми, об'єкт, предмет, мета та завдання курсової роботи, коротка характеристика підприємства
1	Теоретична частина	1.1. 1.2. 1.3.	4 4 5	
2	Практична частина	2.1. 2.2. 2.3.	5 6 6	
3	Аналітична частина	3.1. 3.2. 3.3.	5 6 6	
	Висновки		2-3	

У першому розділі необхідно опрацювати загальні теоретичні проблеми і принципи різних жанрів, зокрема, особлива увага приділяється методиці підготовки їх до друку, передачі в ефірі. Звернути увагу на визначення загальноприйнятих термінів та понять авторами наукових та академічних підручників, а також сучасне тлумачення певних понять та

термінів. Завершується кожний розділ узагальненими висновками з досліджуваного питання.

У *другому розділі* необхідно визначити теоретичні підходи, теорію та методiku журналістської творчості, розгляд аспектів жанрового арсеналу, змісту і елементів, поетики журналістського тексту, специфічних основ майстерності тощо, які необхідно застосувати для вирішення або визначення тих чи інших проблем, цілей, задач. Обґрунтувати запропоновану концепцію журналістської діяльності.

У *третьому розділі* доцільно проаналізувати сучасні тенденції, закономірності успішної діяльності в галузі масових комунікацій. Проаналізувати використані методики роботи журналіста з джерелами інформації. Систематизувати, класифікувати, порівняти всі показники досліджуваної фірми, підприємства, організації щодо процесу формування громадської думки.

Результати дослідження, необхідність, актуальність та висновки повинні відповідати на питання: «Для чого..? Чи потрібно ..? Завдяки ..? Чи можна уникнути..?»

3. ЗБИРАННЯ І ОБРОБКА ФАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

Курсову роботу з курсу «Методи журналістської творчості» необхідно виконувати на теоретичному або фактичному матеріалі, що відображає діяльність реальної організації, яка є об'єктом вивчення.

Особливе значення має правильне узагальнення накопиченого фактичного матеріалу, групування та обробка даних, на основі яких проводиться кваліфікований аналіз, обґрунтовуються пропозиції.

Сучасного журналістська неможливо уявити без знань з особливості журналістської творчості; різницею між журналістикою і художньою літературою; складових процесів журналістської творчості; поетики журналістського твору. Фахівець має уміти знаходити джерела тем для журналістського твору; збирати і фіксувати матеріал, формувати зміст і втілювати його в конкретну форму; володіти мистецтвом творення тексту; написати матеріал до газети, радіо-телепрограмами тощо.

Цьому всьому мають сприяти знання з володіння інструментальними програмними засобами обробки інформації. Кожен здобувач у курсовій роботі повинен використати комп'ютер для опрацювання інформації.

4. НАПИСАННЯ ТЕКСТУ, ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Зібраний, проаналізований та систематизований матеріал здобувач розподіляє по окремих питаннях, послідовність викладення яких встановлено планом курсової роботи. Загальний обсяг роботи не повинен перевищувати 25-35 сторінок друкованого тексту на папері стандартного формату, включаючи бібліографію. До загального обсягу не входять додатки.

Технічне оформлення роботи

Титульний лист роботи оформляється згідно із зразком (Дод. Б). Це являється першою сторінкою курсової роботи.

За титульним листом має бути «Зміст» (2-га сторінка), де вказують сторінки, з яких починаються заголовки. Текст починається з третьої сторінки і нумується до кінця.

Висновки та пропозиції. Підбивається короткий підсумок проведеного дослідження: стисло – на 2 сторінки – узагальнені висновки з пп. 1-2, далі – тезове – перелік пропозицій, які було детально обґрунтовано у п. 3. У цьому питанні не можуть з'явитися пропозиції; які не було розглянуто у п. 3.

Додатки (не входять до нумерації сторінок). Кожен із них пронумеровано (правий верхній кут), на кожен є посилання в тексті. Таблиці, малюнки, графіки, тощо повинні мати назву: розміщуватися в тексті, позначатися послідовними, в межах роботи, номерами або розміщуватися окремо, після списку літератури і мати відповідні позначки в тексті.

У кінці роботи слід навести список використаної літератури (нормативні акти, спеціальна література за алфавітом).

5. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконання курсової роботи передбачає, декілька послідовних етапів.

На першому етапі необхідно вибрати тему, або сформулювати проблему згідно напрямку фахового інтересу здобувача до тій чи іншої сфери діяльності реклами.

Другий етап складається з підбору джерел, визначення кількості матеріалів, достатніх для викладання суті проблеми, пошук і аналіз матеріалів необхідних для написання роботи.

Третій етап – укладення плану. План повинен бути пов'язаний з текстом і відображати вузлові питання теми. Укладений план узгоджується з науковим керівником.

На четвертому етапі відбувається написання та оформлення роботи.

Робота має бути надрукована на одному боці сторінок стандартного (А4) паперу з дотриманням стандартних полів (верхнє, нижнє – по 20 мм, праве – 15 мм, лівє – 25 мм).

Кожне питання повинно мати заголовок у відповідності до плану роботи. Сторінки роботи нумеруються арабськими цифрами (на нижньому полі посередині сторінки без тире). Нумерація повинна бути наскрізною від титульної сторінки до останньої сторінки, включаючи всі ілюстрації та додатки. На титульній сторінці і завданні номер не ставиться (починаючи зі «Вступу» ставиться сторінка 3).

Мова курсової роботи – державна, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок; послідовність – логічна. Прямє переписування у роботі матеріалів з літературних джерел неприпустиме.

Усі ілюстрації (таблиці, рисунки, інші графічні матеріали) розміщуються одразу після посилання на них у тексті і повинні мати заголовки чи підписи, а також нумерацію арабськими цифрами – або наскрізну, або пов'язану з номером питання. Слово «Таблиця» з номером розміщуються над заголовком праворуч.

Слово «Рис. (рисунок)» з номером – під самим рисунком, з початку абзаца.

У таблицях слід обов'язково зазначати одиницю виміру. Якщо всі одиниці виміру є однакові для всіх показників таблиці, вони наводяться у заголовку. Одиниці виміру мають наводитися у відповідності до стандартів. Чисельні величини у таблиці повинні мати однакову кількість десяткових знаків. Заголовки колонок таблиць починаються з великої літери.

Реальні документи, їхні копії, розрахункові таблиці, графічні матеріали великих розмірів слід наводити у додатках, де вони повинні бути пронумеровані. Зміст ілюстрацій має доповнювати текст роботи, поглиблювати розкриття суті явища, наочно ілюструвати думки автора – і тому в тексті на кожну з них повинно бути посилання з коментарем.

Формули, які використовуються в тексті, теж повинні бути пронумеровані (у дужках праворуч, наскрізне або у межах питання). Значення символів слід пояснити одразу після формули у тій послідовності, в якій вони розміщені у формулі. Перший рядок починається словом «де», без двокрапки після нього.

Слід звернути увагу на правильне оформлення наскрізне пронумерованого списку літератури, у якому повинні бути перераховані всі джерела, використані автором під час написання роботи. Джерела повинні бути систематизовані – спочатку перераховуються Закони України, Постанови і розпорядження уряду, Укази Президента (згруповані у

хронологічному порядку), далі – книжки, монографії, статті з журналів та газет (згруповані в алфавітному порядку) спочатку вітчизняні, потім – закордонні. Приклади запису джерел:

1. Про рекламу: Закон України // Відомості Верховної Ради України – 1994.
2. Батра Р, Майерс Дж., Аакер Д. Рекламний менеджмент. – К.: Вища школа, 1994.
3. Ромат Е.Р. Реклама: учебник. – Киев, Харьков: НВФ «Студцентр», 2000.

Посилання на літературні джерела слід зазначати по тексту курсової роботи у квадратних дужках. Наприклад, [2, 58 с.] означає: 2 – порядковий номер джерела, позначеного у списку літератури; 58 сторінка з цього джерела.

Якщо у роботі наведено цифровий матеріал, то також робиться посилання на джерело.

Завершену і оформлену належним чином роботу обов'язково підписує автор із зазначенням дати виконання.

6. ПОДАННЯ І ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконана здобувачем курсова робота (зброшурована) на момент подання реєструється на кафедрі і передається на перевірку.

Перевіривши курсову роботу і повертаючи роботу на кафедру, викладач пише рецензію і допускає (чи не допускає) роботу до захисту (про що робиться відповідний реєстраційний запис). У разі недотримання вимог до змісту та оформлення курсова робота повертається здобувачу на доопрацювання з відповідним фіксуванням у журналі реєстрації. Здобувач повинен переробити роботу згідно з зауваженнями рецензента і подати її на повторне рецензування (з першою рецензією). Порядок повторного рецензування та направлення до захисту керівником не відрізняються від встановленого для першопочаткового.

Курсова робота, яка допущена рецензентом до захисту, захищається згідно з графіком навчального процесу.

Перед захистом слід ретельно прочитати рецензію, особливу увагу звернути на висловлені рецензентом зауваження і, якщо можливо, усунути зазначені недоліки.

Захист курсової роботи приймає комісія у складі не менше як двох викладачів (із науковим керівником роботи включно).

На захисті роботи здобувач коротко доповідає комісії сутність проведеного дослідження, дає оцінку отриманим результатам. Під час

захисту здобувач має відповісти на запитання щодо змісту та результатів курсової роботи. Відповіді слід давати коротко, мотивовано, змістовно.

Результати захисту оцінюються за п'ятибальною системою; фіксуються у відомості та у заліковій книжці здобувача.

Здобувач, який не захистив курсову роботу, до складання іспитів із курсу «Методи журналістської творчості». Курсові роботи, подані з порушенням встановлених термінів або оцінені на захисті як незадовільні, відносяться до академічної заборгованості здобувача з курсу, і питання про їхню ліквідацію вирішуються у встановленому порядку.

Захищені курсові роботи на кафедру повертає науковий керівник.

7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література:

1. *Бочковський І., Сірополко С.* Українська журналістика на тлі доби. – Мюнхен, 1993. – С. 131-137, 145-151.
2. *Гриценко О., Кривошея Г., Шкляр В.* Основи теорії журналістської діяльності. – К.: КВГІ, 2000. – С. 8-88.
3. *Здоровега В.* Питання психології публіцистичної творчості. – Л.: ПАІС, 1982. – 86 с.
4. *Здоровега В.* У майстерні публіциста. – Л.: Світ, 1969. – 142 с.
5. *Іванов В.Ф.* Соціологія масової комунікації: Навчальний посібник. – К.: Центр вільної преси, 1999. – 122 с.
6. *Лизанчук В., Кузнєцова О.* Методи збирання і фіксації інформації в журналістиці. – К.: Дзвін, 1991. – 92 с.
7. *Лубкович І.* Соціологія і журналістика. – Львів: Вища школа, 1997. – С. 63-102.
8. *Масова комунікація: Підручник / За ред. А. Москаленко, Л. Губерського, В. Іванова, В. Вергун.* – К.: КНУ, 1997. – С. 141-179.
9. *Миронченко В.* Основи інформаційного радіомовлення. – К.: Молодь, 1996. – С. 123-199.
10. *Москаленко А.* Вступ до журналістики. – К.: Центр вільної преси, 1998. – 300 с.
11. *Москаленко А.З.* Теорія журналістики: Підручник. – К.: КНУ ім. Т.Шевченка, 1998. – 326 с.
12. *Потятиник Б., Лозинський М.* Патогенний текст. – Львів: ЛДУ, 1996. – С. 170-195.
13. *Українська журналістика: вчора, сьогодні, завтра.* – К.: Либідь, 1998. – 172 с.
14. *Шкляр В.* Журналістська майстерність: поетика журналістського твору: Конспект лекцій для здобувачів Інституту журналістики. – К.: Інститут журналістики КНУ, 1995. – 68 с.
15. *Шкляр В.* Методика журналістської майстерності. – К.: МІЛП, 1999. – 44 с.

Додаткова література:

1. *Закон України «Про інформацію» // Україна: інформація і свобода слова.* – 1997.
2. *Кузнєцова О.* Аргументація в публіцистиці. – Л.: Вища школа, 1992. – 362 с.
3. *Лігачова Н.* Бережіть Вітчизну від її ТБ // День. – 1999. – 24 грудня.

4. *Різун В.* Журналістська педагогіка. Замість передмови // Редакційно-видавнича справа: досвід, проблеми, майбутнє. – К.: Інститут журналістики КНУ, 1997. – С. 5-12.
5. *Свобода слова в Україні: Стан, проблеми, перспективи* // Матеріали парламентських слухань у Верховній Раді 10 квітня 1997 року. – Київ, 1997.
6. *Так рождається тема* // Журналіст. – 1991. – № 10. – С. 67-68.
7. *Хоменко І.* Основи теорії аргументації // Логіка – юристам. – Київ, 1999. – С. 219-249.
8. *Черпахов М.* Проблеми теорії публіцистики. – М.: Мысль, 1973. – С. 221-253.
9. *Шлемкевич М.* Новочасна потуга (Ідеї до філософії публіцистики) // Верхи життя і творчості. Промови-доповіді. – Нью-Йорк; Торонто, 1958. – Т. 5.

Інтернет-ресурси:

1. http://libtxt.info/bukinist_5.html
2. <http://www.velib.com/index.html>
3. <http://www.reddiplom.org/soc.htm>
4. <http://www.ukrcenter.com/library/default.asp>
5. <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3>

Адреси бібліотек:

1. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського. – м. Київ, вул. Вернадського, 79, пр. Голосіївський, 3, Володимирська, 62.
2. Національна парламентська бібліотека України. – м. Київ, вул. М. Грушевського, 1.

ДОДАТКИ

Додаток А

Орієнтовні теми для виконання курсової роботи з дисципліни «Методика журналістської творчості»

1. Методи пошуку і збирання інформації у журналістиці.
2. Тематична концепція друкованого видання.
3. Тематична концепція он-лайн видання.
4. Організація роботи редакції.
5. Жанри у друкованому виданні.
6. Жанри у електронному виданні.
7. Художньо-публіцистичні жанри у ЗМІ.
8. Аналітичні жанри у ЗМІ.
9. Візуальна інформація сучасного друкованого ЗМІ.
10. Візуальна інформація сучасного електронного ЗМІ.
11. Специфіка регіонального видання.
12. Реклама у газеті.
13. Журнальна реклама.
14. Стандарти роботи журналіста.
15. Специфіка он-лайн видання
16. Електронна версія друкованого ЗМІ.
17. Репортаж у місцевій пресі.
18. Інтерв'ю у місцевій пресі.
19. Характеристика місцевого рекламно-інформаційне видання.
20. Характеристика рекламного видання.
21. Друковане чи он-лайн видання: за і проти.
22. Організація друкованого видання: етапи та методи роботи.
23. Організація он-лайн видання: етапи та методи роботи.
24. Журналістська творчість як професійна діяльність.
25. Складові журналістської майстерності.
26. Особливості публіцистичної творчості.
27. Журналістика як творчий процес.
28. Система методів журналістської творчості.
29. Майстерність у різновидах журналістської діяльності.
30. Професійно-технічні правила і норми, що регулюють професійну поведінку журналіста.

ДОДАТОК Б

Зразок форми титульного аркуша курсової роботи

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук

К а ф е д р а ж у р н а л і с т и к и

КУРСОВА РОБОТА
з дисципліни
«МЕТОДИКА ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ»
на тему:

« _____
_____ »

Виконав(ла) здобувач(ка)

(Прізвище, ім'я та по-батькові здобувача)

Група _____

Перевірив(ла)

(Науковий ступінь, вчене звання викладача)

(Прізвище, ім'я та по-батькові викладача)

Київ 202__

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ВИДАННЯ

Каліна Ірина Іванівна

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до виконання курсової роботи
з дисципліни
«МЕТОДИКА ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ»

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 061 «Журналістика»

Підписано до друку _____.2024. Формат 60 x 84 1/16.

Папір офсетний. Друк офсетний. Обл.-вид. арк. _____. Наклад _____ прим.

ННІМВСН; Україна, 03039, м. Київ-39, вул. Фрометівська, 2.

тел. (044) 496-97-60. E-mail: mail@ir.edu.ua